

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie
brengt bij deze ter kennis van het Publiek,
— uit hoofde van aan de **Kloosterwet** te
— **Charmier** te verrigten Werkzaamheden, — de **Passen**
over genoemde **Til** voor **Rijtuigen** en **Vee**
verreemd zal zijn van **Dingsdag den 28sten**
deser tot nadere bekendmaking.
Groningen, 23 Junij 1854.

De Commissaris des Konings voorn.:
I. A. VAN ROIJEN.

LOTING

VOOR DE SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente
Groningen, — gezien hebbende art. 10 en 11 der Wet van
den 11den April 1827 (Staatsblad no. 17), alsmede art.
11 der Wet van den 21sten Maart 1828,
— **Gesien** het besluit van den Heer Commissaris des Konings
in deze Provincie van den 28sten Junij 1854, no. 25, no-
mene de **Loting** voor de Schutterijen in dit jaar, in onder-
volgende Gemeenten in deze Provincie, —

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat
gedachte **LOTING** in deze Gemeente zal plaats hebben
in het **Raadhuis** dezer stad, op **WOENSDAG** den 28sten
Junij 1854, des voormiddags te 9½ uur.

Burgemeester en Wethouders voornemd herinneren de
belanghebbenden wijders, dat bij het 11de art. der boven-
staande Wet van den 11den April 1827 bepaald is, dat zij,
die verhindert mogten worden in persoon bij de Loting te
zijn, zich aldaar door een Gemagtigde kunnen doen vertegen-
woordigen, of dat, geen Gemagtigde aldaar verschijvende, de
Loting zal geschieden door een der Leden van de Commissie
van het Gemeente-Bestuur, onder wier opzicht de Loting plaats
zal hebben, en dat bij gedachte Loting aantekening zal
worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de in-
geschrevenen zullen vermenen, krachtens art. 8 en 86 der
Wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zo-
danige redenen tot vrijstelling menen te kunnen opgeven,
van belang is, in eigen persoon, of door het zenden van een
met hunne omstandigheden wel bekend Gemagtigde, bij de
Loting tegenwoordig te zijn.

Bijzondere worden de ingeschrevenen verwittigd, dat de
Algemeene Lijst, waarop de namen der ingeschrevenen zijn
gebragt, voor de belanghebbenden ter visie zal liggen ter Secre-
tarij dezer Gemeente, op Dingsdag aanstaande, den 27sten
Junij, des voormiddags van 9 tot 12 uur, en des namiddags
van 2 tot 6 uur.

En opdat deze kome ter kennis van een iegelijk, die zulks
moet aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de **Gro-
ninger Courant**, en aangeslagen, waar zulks te doen ge-
bruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 12den Junij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJNDINGEN.

Op den 18den, 19den en 20sten Mei kwam te New-York
het grootste aantal van 21,541 landverhuizers aan.
Dit aantal van middelbare grootte in drie dagen tijds!

De in New-York woonachtige Joden schijnen al hunne
schappij op 't drooge te hebben of althans met het goed dezer
wereld wel bedoeft te zijn, want de zendingen en oolpor-
ten van het gezelschap ter verbetering van het lot der
Joden zeggen, dat „niet een enkele Jood tijdelijken bijstand
behoefte.”

RUSLAND. — TURKIJE.

De commissie van den Divan, die belast is met het onder-
zoeken der voorstellen betreffende het inrigten der telegra-
fische dienst, heeft haar verslag ingediend en de noodzake-
lijkheid betoogd van het aanleggen eener dubbele lijn, van
Konstantinopel naar Belgrado, en voorts met een zijtak van
Adrianopel naar Rutschuok, langs Schumla. De kosten wor-
den geschat op 1,300,000 fr. De Divan schijnt alzeins ge-
neigd te zijn om zich niet het voorstel te vereenigen.

Als een bewijs, dat prins **Paskewitsch** zeer wrevelig is over
den voor de Russische wapenen noodlottigen afloop der jongste
gevechten, beschouwt men de opmerkelijke omstandigheid,
dat hij in zijne jongste bulletins de schuld hiervan toeschrijft
aan de onvoorzigtigheid van de bevelhebbers. Zoo was het
aan de onbepaalde drit van den generaal **Selvan**, welke een storm-
loop der Russen tegen Siliatira geheel deed mislukken, en in
het jongste bulletin schrijft **Paskewitsch** de nederlaag bij Bran-
kopol op gelijke wijze toe aan de onvoorzigtigheid van den
generaal **Karaman**. Het is waar, dat deze hoofd-officieren
niet met aangaande deze beschuldiging kunnen verdedigen,
daar zij beide bij die gelegenheden geenevuld zijn. Tot de
gewone generaals behooren ook **Chruless** en **Liders**. In het
bulletin raakt men de opmerking, dat het getal Russische
hoofd-officieren, welke gewond werden, betrekkelijk veel
aanmerkelijk is dan dat der gewonde soldaten. Men verze-
kert op nieuw, dat graaf **Orloff** te Kalarasch aan zijne won-
den bezweken is. De wonde van den generaal **Gortschakoff**
wordt weinig te beduiden hebben, evenmin als die van den
generaal **Paskewitsch**, bij eene vroegere gelegenheid
aangevallen.

Eene **Wetter** dépêche zegt, dat de amputatie van het
been, welke de generaal **Schilder** te Kalarasch heeft moeten
ondergaan, volkomen gelukt is. Er bestaat dus waarschijnlijk-
heid, dat deze uitstekende Russische hoofd-officier in het
veld zal gespaard blijven.

Den 21sten Junij te Londen ontvangen berichten uit de Do-
nau-landstroomden houden in, dat aangezien zooveel Rus-
sische generaals gekwetst zijn, generaal **Dannenberg** het op-
perbevelhebberschap der Russische troepen in Wallachie en
Bulgarië heeft op zich genomen. Ook werd gesproken van
een nederlaag door de Russen op den 18den bij Sili-
atira geleden. Een deel der belegeraars werd teruggedreven
na Kagan, en de overigen werden tot den overhaasten te-
rugtocht over den Donau genoodzaakt. Verscheidene vande-
len, en een gedeelte van den legertroep zijn den Turken in han-
den gevallen.

De Russische legerhoofden zijn alle maatregelen tot
aanvang genomen, en men verzekert dat deze den 27sten
deser zal aanvangen. De ontruiming van Wallachie door
de Russen kan eerstdaags worden te gemoet gezien.

De Russen merken aan, dat de laatste drie maanden van den
winter in verband met den onspoed door de Russen ge-
pleegd, de winter geleiden en de glorierijke verdediging van
Siliatira, de meening omtrent de sterkte en degelijkheid van
het Russische leger, welke vroeger in Europa heerschte, zeer
verzwakt heeft. Niemand vermoedelijk heeft zich meer dan
keizer **Nicholas** zelf (zegt het blad) over de ontdekking ver-
weerd, dat hij, in spijt van al zijne geroemde militaire
moed, onbeduidig groter verliezen geleden heeft, dan hij den
vijand vermocht toe te brengen, en dat zijn degelijkste gene-
raal en zijn beste ingenieur beiden het leven op het spel gezet
hebben bij de vergeefse poging om Siliatira te veroveren.
In waarheid van het erkende gebrek dier vesting. De
gedachte, dat een leger, hetwelk aldus voor de eerste vesting
van Bulgarië halt moet maken, in staat zoude zijn om
Siliatira te vernemen, of zich eenen weg over den
Donau te banen, en het thans onder bescherming van En-
gelsche en Fransche troepen staande Konstantinopel te be-
dreigen, is nu een bloote ijdele waan geworden.

Berigten uit Kars van den 20sten Mei, te Konstantinopel ont-
vangen, houden in dat de Cirkassiers, onder aanvoering van den
emir **Ewon**, met goed gevolg den krijg tegen Rusland voer-
den. Een Russisch legerkorps, onder bevel van den generaal
Andronikoff, bij Kiresch geconcentreerd, was onder anderen
door hen aangevallen en op de vlugt gedreven. Dat legerkorps,
ter sterkte van 15,000 à 20,000 mannebben, bestond grooten-
deels uit de bezettingen der op de kust gelegene forten en
versterkte plaatsen, welke laatste door de Russen waren
ontruimd. **Schamyl** is met 25,000 man in aantocht tegen de
Russische vesting Tiflis; de Turken versterken Redout Kalch.
Volgens eene telegrafische dépêche uit Triest, hebben de
kruisers der vereenigde vloeten in de Zwarte zee op den
2den Junij zes Russische en Hollandse schepen, die voor eene
waarde van 12,000 p. st. aan de Oostzee contrabande aan boord
hadden, in de haven van Balchik opgebragt. (Wij laten
dit bericht voor aankomst der Engelse schepen, die het mede-
deelen.)

Volgens berichten uit Athene, van den 16den Junij,
heeft **Karatassos** Macedonië ontruimd.
Maurocordatos had geweigerd den post van minister-presi-
dent te aanvaarden. **Hadschi-Petros** was met 8000 insur-
genten tegen Larissa opgerukt. **Philaretos** had het Oostelijk
gedeelte van Thessalië bezet en eene uit Volo komende Turk-
sche kolonne geslagen. Deze laatste berichten vinden echter
weinig geloof. Meer waarschijnlijk zijn de berichten, volgens
welke de opstand geheel is gedempt.

Aan boord van de Oostzeevloot houdt men zich volkomen
overtuigd, dat het groote dwaasheid zou zijn van sir **Ch. Napier**,
om een aanval te beproeven tegen de Russische vestingen
van graniet in de Oostzee, daar men bijna de volkomene
zekerheid heeft van ontredder te moeten terugkeeren.

Volgens partikuliere brieven, geschreven aan boord van
de Engelse vloet in de Oostzee ter reede van Barßund,
zouden dan ook waarschijnlijk in den loop van dit jaar geene
belangrijke krijgs-operatiën in de Oostzee plaats hebben en
zou de vereenigde vloet, die thans 54 schepen met 2728 stukken
geschut en 29,150 zeelieden en soldaten telt, zich bepalen tot
het blokkeren der Russische havens.

De admiraals **Napier** en **Plumridge** hebben den 21sten met
schroefstoombooten koers gezet naar Kroonstad. Ook deze
beweging moet niet anders ten doel hebben dan die haven,
waar de scheepvaart nog onbelemmerd is, te blokkeren.

Men berigt uit eene gewoonlyk goed onderrigte bron uit
Londen, d.d. 21sten deser, dat het Engelse gouvernement,
op aandrang van het Fransche, besloten heeft om onmiddellijk
order te geven ook de Witte zee streng te blokkeren.
Deze order zal, zoo men zegt, binnen eenige dagen door
eene oorlogstoomboot naar het eskader in de Witte zee ge-
zonden worden, en men vrees dat de schepen, die aldaar
later dan die boot arriveren, zullen worden afgewezen.

Reizigers, die den 17den van Bornholm te Kopenhagen
aankwamen, hebben een Engelsch oorlogstoomschip ontmoet
dat drie Hollandse koopvaardijschepen op sleeptouw had,
die den staat van blokkade hebben getracht te verbreken.
(Dit zullen waarschijnlijk die schepen zijn, welke, zooals
vroeger gemeld is, bij Riga zijn genomen.)

Het J. de St. Petersburg van den 15den Junij bevat een
Russisch bericht aangaande den aanval van het Engelse
eskader van **Admiral Napier** tegen **Gennik**. Door de tele-
grafische berichten wisten wij reeds, dat deze aanval misluk was,
en dit wordt bevestigd door het Russische bulletin, hetwelk
zegt, dat de Engelschen zeker aantal doden en gekwetsten
hebben gehad en eene sloep hebben verloren, waarin zich 22
man bevonden, die door de Russen zijn gevangen genomen;
hierin bevonden zich ook de lijken van een geenevelden
officier en 5 matrozen, terwijl de Engelschen gedurende het
gevecht verscheidene lijken in zee hadden geworpen; de
Russen daarentegen, zegt het bulletin, hadden slechts 4 ge-
kwetsten gehad. — De Engelschen gaven hun verlies op, op
55 soldaten, 1 officier en 1 kwipagemeester.

Een brief uit Petersburg van den 12den deser bevat het
bericht, dat hoe ongelooft, evenwel waar schijnt te zijn,
dat het aan al de Joodsche gemeenten door geheel Rusland
verboden is, gebeden te doen voor het geluk der Russische
wapenen. Verder kan men wel niet gaan met de orthodoxe
geestdrijverij.

Uit Petersburg verneemt men van officiële kant, dat de
ontvangst der Oostenrijksche sommatie en de dreigende wa-
pening dier mogendheid eene hooge mate van verbolgenheid
bij den Czaar heeft verwekt. Er was nog geen antwoord aan
Oostenrijk gezonden.

De Deutsche bladen berichten dat de Russische regering
den 27sten Mei met het huis **Stieglitz** te Petersburg eene
leening aan vijftig miljoen roebels in zilver gesloten heeft,
onder naam van: vijfde 5 pots. leening.

Den 14den deser is de overeenkomst tusschen Oostenrijk
en de Porte tot eventuele bezetting der Donau-vorstendom-
men door Oostenrijksche troepen, te Konstantinopel inderdaad
geteekend. De tekst van dit document is nog onbekend.

(Laatste berichten) Men meldt, dat Rusland een weigerend
antwoord heeft gegeven op de jongste Oostenrijksche nota
van den 2den Junij. Van eene andere zijde wordt gemeld,
dat dit antwoord van den Czaar, hetwelk reeds gisteren ver-
wacht werd, onttrokken zou luiden.

De vereenigde Fransch-Engelsche eskaders, welke zich te
Baltisch bevinden, zullen die haven verlaten, om weder
naar Sebastopol koers te zetten.

Berigten uit Erzerum d.d. 2den Junij deelen mede, dat
eene openlijke vredebreuk tusschen Rusland en Perzië op
handen beschouwd wordt.

Volgens te Londen ontvangen brieven van de Britsche
vloet in de Oostzee, zal het stadje **Tornea**, aan het einde
der Botnische golf, waarvan de bezetting zonder eenigen
tegenstand heeft plaats gehad, door de Engelsche troepen
versterkt en bezet gehouden worden.

De Denemarken en Zweden tegenover Rusland hunne neu-
traliteit blijven handhaven, schijnt aan geen twijfel meer on-
derworpen te zijn, in weêrwil van alles wat door de dagbla-
den, betreffende de denkwijze in Zweden gezegd werd.

In Zweden zelf moet de gedachte aan eene aansluiting
aan Engeland, ten behoeve van eene terugbeking van
Finland, in den laatsten tijd weder meer op den achter-
grond getreden zijn, sedert het schijnt te blijken, dat de
Engelsche vloet niet in staat is de Russische tot een besliss-
enden strijd te dwingen.

ITALIE.

De regter van instructie in de zaak van den moord vanden
hertog van Parma is den 12den Junij op straat vermoord.

DUITSCHLAND.

De overleden Pruisische generaal **v. Scharnhorst** heeft
eene verzameling landkaarten nagelaten, welke tot de volledigste
en aanzienlijkste behoort; de waarde daarvan wordt op 30,000
thaler begroot.

Ook de 1ste Kamer van Hannover heeft thans met
eenparigheid van stemmen, op eene na, het voorstel van
de commissie van financiën aangenomen, waarbij het herstel
der Deutsche vloet, de vorming van eene algemeene Deutsche
volkverteenwoordiging, de instelling van een federaal ge-
rechtshof en de toetreding tot het verdrag der Deutsche groot-
magten wordt gevraagd.

De Oostenrijksche veldtuigmeester, baron **von Hess**,
die benoemd is tot opperbevelhebber van het derde en vierde
legerkorps, is den 25sten Junij van Weenen naar zijne bestem-
mingsplaats, Zevenbergen, vertrokken, vergezeld door den
aartshertog **Albrecht**.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 22 Junij.

Eene groote bevordering in het leger is heden door de
London Gazette bekend gemaakt. Zij betreft bepaaldelijk de
hoogere rangen. Er zijn 60 luit.-generaals tot generaals en
225 gen.-majors tot luit.-generaals benoemd. De hertog van
Cambridge is luit.-generaal geworden.

Gisteren werd ahier, onder het voorzitterschap des aarts-
bischops van Canterbury, de honderd drieënvijftigste jaar-
lijkse vergadering van het genootschap tot verspreiding van
het Evangelie in vreemde landen gehouden en door vele
voornamste geestelijken en aanzienlijke personen van verschil-
lenden stand bijgewoond. Dat genootschap is nu sedert ruim
anderhalve eeuw tot voortplanting der kerk onder de elders
wonende landgenooten en onder de Heidenen werkzaam. Uit
Noord-Amerika hebben zijne verrigtingen zich van Hievelde
tot West-Indië, Australië, Indië, Zuid-Afrika, Nieuw-Zee-
land, Ceylon en Bornea uitgestrekt. Bij de vergadering vond
men in die landen geen twintig Engelse geestelijken, nu
zijn daar 2965 geestelijken, van welke 447 ondersteuning van
het genootschap ontvangen. 17 collegiën tot opleiding van
geestelijken worden insgelijks door het genootschap onder-
steund. Men vindt in de Engelse koloniën 28 bisschops-
zetels. Gedurende het jaar 1853 bedroegen de uitgaven des
genootschaps 104,512 ponden sterling. Thans behoeft het,
om aan al de aanzoecken te voldoen, eene kapitaalvermeerde-
ring van 20,000 ponden sterling.

Gedurende de vorige week zijn te Liverpool uit ver-
schillende havens van Noord-Amerika niet minder dan 66
schepen aangekomen, allen bevracht met kostbare ladingen.

Met het stoomschip **Australian** zijn niet minder dan
127,000 onzen goud, ter waarde van 308,000 p. st.,
ontvangen.

Een hier ontvangen brief uit Singapore van den 20sten
April meldt, dat de schout-bij-nacht **Stirling**, op het inge-
komen berigt, dat het Russische eskader der Chinese statie
naar het noorden van Japan was gezeld, onverwijld eenige
oorlogsschepen in die richting zoude afzenden.

Van den 24sten. De heer **Layard** zal Dingsdag in het
Lagerhuis een votum van wantrouwen voorstellen tegen lord
Aberdeen. In de zitting van het Hoogerhuis op Maandag zal
lord **Aberdeen** zijne regtvaardiging voordragen. De grootste
sensatie heerscht in beide huizen.

FRANKRIJK.

PARIS, 22 Junij.

De **Moniteur** bevat een uitvoerig rapport van den minister
van binnenl. zaken aan den Keizer. Dit merkwaardige stuk
is eene soort van overzicht van de regering des keizerrijks
sedert 2½ jaar, dat is van den 28sten Januarij 1852, toen de
heer **de Persigny** aan het bestuur is gekomen.

Karakteristiek zijn in dit verslag de zinspelen betreffende
de drukpers in Frankrijk. De heer **de Persigny** verklaart
namelijk, dat onder den invloed der tegenwoordige wet-
geving betreffende dit onderwerp, elke doordachte en op-
regte meening vrijelijk kan geuit worden. Men staat teregt
verbaasd over eene dergelijke bewering! — Men verzekert
uit eene goede bron, dat dit rapport als een afscheidsgroot van
den minister beschouwd kan worden, want dat hij voornemens
is af te treden.

Sedert 20 jaren heeft de heer **de Persigny** aan de
te **Ferrières** aangekocht, doen verfraaien en daaraan ont-
zaggelijke sommen besteed. Niets meer te verfraaien vin-
dende, heeft hij nu besloten het kasteel te doen afbreken.

Te Marseille is de prijs der granen 3 francs per 100 kilo
gedaald. De graanoogst in Algerië is buitengewoon voordelig.

De groote Katholieke inrigting tot verbreiding des ge-
loofs, die Lyon tot zetel en de gansche wereld tot werkkreis
heeft, maakt thans een verslag betrekkelijk hare werkzaam-
heden in 1853 openbaar. Daaruit blijkt, dat hare ontvangsten
in dat jaar 3,335,149 fr. 99 c. bedragen hebben, van welke
som door Frankrijk 2,364,148 fr. 31 c. is bijgedragen. De
uitgaven hebben 5,180,262 fr. 67 c. beloopt, welk bedrag
door de ontvangsten van het jaar, vermeerderd met het
batig slot van het vorig jaar, juist gedekt wordt. De jaar-
boeken dezer inrigting worden thans in negen Europese
talen en in 173,000 adrukken verspreid.

De regering moet weder een komplot op het spoor ge-
komen zijn. De aftreding van den prefekt van het departe-
ment Tarn en Garonne, moest daarmede in verband staan.
In het Zuiden des lands zijn weder een aantal arrestatiën be-
werkstelligd. Sommige personen willen weten, dat de ge-
arresteerden gewikkeld zijn geweest in eene zamenzwering,
strekende om zich van den Keizer, bij gelegenheid van
zijne voorgenomen reis naar de Pyrenéen, meester te maken.

Van den 24sten. De **Moniteur Universel** behelst de officiële tij-
ding, dat het door den heer **de Persigny** wegens redenen van
gezondheid gegeven ontslag als minister van binnenlandse
zaken, door den Keizer is aangenomen, die den heer **de**
Persigny in een brief zijn leedwezen daarover heeft betuigd
en hem de betrekking of waardigheid van minister zonder
portefeuille aanbeed. De heer **de Persigny** daarvoor bedankt
hebbende, heeft de Keizer hem benoemd tot grootkruis van
het legioen van eer. Voorts heeft de Keizer tot minister van
binnenlandse zaken benoemd den heer **Billault**.

De bevelhebber van het Turksche leger, **Omer-pacha**,
heeft zijnen broeder, **Mustapha-bey**, zijnen neef, **Omer-bey**,
en **Hussam-bey**, zoon van den kolonel **Emir-bey**, zijn
boezemvriend, naar Parijs gezonden. Deze jeugdige Mus-
lemannen zullen op de verschillende Fransche militaire scholen
onderrigt ontvangen.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 21sten Junij.

In de bijeenkomst van heden zijn vijf der aan de orde ge-
stelde ontwerpen, zonder beraadslaging en met algemeene
stemmen aangenomen. Tegen het zesde ontwerp, betreffende
de raming van uitgaven, wegens verstrekkingen van het de-
partement van oorlog voor de dienst van 1854, zijn door de
heeren **v. Swinderen**, **Jordens** en ook door den heer **v. Rijkho-
vorsel** bedenkingen geopperd, ter zake van de wijze op
welke de op dat stuk bestaande wet werd uitgevoerd, en ver-
meende dienstvermenging; welke bedenkingen door z. ex. den
minister van oorlog zijn beantwoord.

Ten slotte is ook deze voordragt, met 20 tegen 8 stemmen,
aangenomen. (Tegen hebben gestemd de heeren **Cremers**, **v.**
d. Oudemulen, **de Vos v. Steenvijk**, **Jordens**, **de Sit-
ter**, **v. Swinderen**, **Insinger** en **v. Rijkhovorsel**.)

Zitting van Donderdag den 22sten Junij.

In deze zitting hebben de respectieve commissiën van rap-
porteurs hare verslagen uitgebragt omtrent de navolgende
wets-ontwerpen: dat houdende veranderingen in de straffen
op misdrijven door het koninkrijk te water gepleegd; dat tot
verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegroting voor 1854;
dat tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegroting voor
1853; dat tot wijziging van hoofdstuk X der staatsbegroting
voor 1853.

De Kamer zal de beraadslagingen over de wets-ontwerpen
houden op aanstaanden Zaterdag den 24sten deser.

Zitting van Zaterdag den 24sten Junij.

In deze zitting zijn achtereenvolgens behandeld en zonder
beraadslaging aangenomen de wets-ontwerpen, waarover in
de vorige zitting verslagen waren uitgebragt.

De commissiën van rapporteurs voor de wets-ontwerpen:
1) tot regeling van het armbestuur; 2) tot wijziging der wet-
ten van den acoijs op het gemaal; 3) tot wijziging van
enige straffen op misdrijven gesteld, en 4) tot uitbreiding
der regtsmagt van de kantonregters in strafzaken, hebben

daarom trent hare verslagen uitgebragt.

De Kamer heeft bepaald, dat de beraadslaging over de beide eerste wetsontwerpen op aanstaanden Maandag, en over de beide laatste op aanstaanden Dingsdag zullen plaats hebben, aan te vangen des voormiddags te elf uur.

Daarna is in eene vergadering met gesloten deuren behandeld de begroting van uitgaven der Kamer voor het volgende dienstjaar.

's GRAVENHAGE, 24 Junij.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 21sten dezer benoemd bij het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs: tot luitenant-kolonel den majoor P. Baart de la Faille, van het corps; tot majoor den kap. der 1ste klasse J. H. L. Rijs-terborgh, van het corps; tot kap. van de 3de klasse, den 1sten luitenant S. Prince, van het corps; tot 1sten luitenant den 2den luitenant H. Piccardi, mede van het corps, en den kolonel I. P. Delprat, van het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs, krachtens het bepaalde bij punt 1 van art. 38 der wet van den 28sten Augustus 1851 (Staatsblad no. 128), gesteld op non-activiteit.

Door den voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal zal aanst. Dingsdag, op zijn buitengoed Leeuwen- daal, weder een diner aan leden der Kamer en andere ge- noodigden gegeven worden.

Sedert eenige dagen is het in de vischweekerij op het Loo gelukt eene menigte visch-eijeren uit te broeden, welke tot het geslacht der voren behooren. Het is zeer opmerkelijk de vischjes met geheele scholen in de daarvoor ver- vaardigde bakken te zien zwemmen. De uitkomst dezer proeve is een bewijs te meer voor de uitvoerbaarheid eener zaak, van welke veel goeds is te verwachten.

Bij de verkiezing in het kiesdistrict Tilburg van een lid der Tweede Kamer in de plaats van den heer mr. C. C. A. Beens, die, wegens zijne benoeming tot kantonregter te Oosterhout, opgehouden heeft lid der Kamer te zijn, werden uitgebragt 1268 geldige stemmen. Volstrekte meerderheid 635. Herkozen de heer mr. C. C. A. Beens met 932 stemmen.

Met den 1sten Julij a.s. worden de kantoren van den Rijks- telegraaf te 's Hertogenbosch en Maastricht voor de binnen- en buitenlandse dienst opengesteld.

AMSTERDAM, 24 Junij.

Men leest in de *Amsterdamsche Courant*: „Eenige Duit- sche bladen hebben berigt, dat in de op den 16den dezer te Frankfurt gehouden zitting van den Bondsdag, Denemarken en de Nederlanden verklaard hebben niet te kunnen toetreden tot het Oostenrijksch-Pruissisch traktaat van den 20sten April, omdat zij hechten aan de strikte handhaving hunner onzijdig- heid. Wij hebben reden aan de juistheid dier tijding, al- thans wat ons land betreft, te twifelen.”

De *Amst. Ct.* voegt er bij, dat er nog geene sprake was van toetreding tot dat traktaat; dat alles zich bepaald heeft tot de vraag, of de houding, door de beide groote Duitse mogendheden tot dusver aangenomen, goedkeuring verdient; dat Nederland en Denemarken niet eene gelijkluidende ver- klaring hebben afgelegd, en dat het antwoord van 's Konings gezant bij den Bond veelre strekte, om de houding der twee groote Duitse mogendheden, tot dusverre in het Oostersche vraagstuk aangenomen, goed te keuren.

Volgens de *Independence Belge* zijn de 10 miljoen zil- veren roebels, die het huis *Hope*, te Amsterdam, in de nieuwe Russische leening te negotiëren had, onmiddellijk aldaar volgeschreven.

Wijlen de heer A. van der Hoop heeft, zoo als reeds vroeger is medegedeeld, aan de stad Amsterdam vermaakt eene wereldberoemde verzameling schilderijen, die een' el- ders te vergeefs gezocht, kunstschat uit de Hollandse en Vlaamsche school aanbiedt. Aan dit legaat is echter een groot bezwaar verbonden, de betaling namelijk der successie- regten, ten bedrage van ongeveer f 50,000. Hoe groot de waarde ook is, die door het stedelijk bestuur aan zoodanig kostbaar aandenken gehecht wordt, acht het zich bezwaard, om tot die groote uitgaaf over te gaan en de ingezetenen daarmede te bezwaren. Met vreemde vernemen zij, dat er zich eene commissie gevormd heeft, bestaande uit de heeren mr. H. J. Koenen, J. J. A. Santhagens, mr. F. de Wildt, J. de Vos, Jr., J. Wittering, C. J. Fodor en mr. C. E. Vaillant, die trachten zal die som bijeen te brengen, ten einde daardoor de kunstschat, ter waarde van ongeveer f 400,000, voor deze stad bewaard worde, en de armen de voordeelen der bezigtiging verkrijgen, hun door den heer A. van der Hoop vermaakt. Deze commissie heeft eene circulaire rondgezonden.

Den 22sten in den namiddag is de schroefstoomboot *Medusa*, in tegenwoordigheid van den prins van Oranje en jhr. de Casembroot, H.D. gouverneur, met het beste ge- volg alhier van stapel geloopt.

De Franche oorlogskotter *Favorite* is gisteren, Vrijdag ochtend, van Hallevoetalsluis weder naar de Noordzee vertrokken.

GOES, 21 Junij.

Donderdag j.l. is ter openbare terechtzitting der arron- dissements-regtbank alhier wederom, bij vonnis, eene acte in het register der geboorten van den burgerlijken stand, behel- zende de geboorte van een jongen, in die van een' meisje ver- anderd. Ditmaal gold het zekere *Lucia Cornelis van Over- slag*, die door den ambtenaar was ingeschreven als beho- rende tot de mannelijke kunne.

BREDA, 21 Junij.

Door de arrond. regtbank alhier is den 19den uitspraak gedaan in de zaak van Z. v. H. en naar broertje (14 en 11 jaren oud), beide te Zundert woonachtig, thans aldaar in hechtenis, wegens moedwillig in brand steken van eene boerenwoning en schuur, benevens eenige peroeelen van een bosch, gelegen onder de gemeente Rijsbergen; beide zijn vrijgesproken op grond van art. 66 wetboek van strafregt, daar zij, als zijnde hunne opvoeding verwaarloosd, hebben gehandeld zonder oordeel des onderscheids; echter met bevel dat zij in een verbeterhuis zullen worden geplaatst, elk gedu- rende den tijd van vijf jaren.

UTRECHT, 23 Junij.

Heden aanvaarde de heer Dr. B. ter Haar zijne betrekking als hoogleraar aan de Utrechtsche hoogeschool met het houden eener Latijnsche redevoering, in het groot auditorium, voor een talrijk gehoor, over den band der beoefening van de historische theologie en de Christelijke zedekunde.

KAMPEN, 22 Junij.

Heden is in het bijzijn van een talrijk publiek, op de werkplaats der Rijn- en IJssel-stoomboot-maatschappij alhier, met het beste gevolg van stapel geloopt het ijzeren stoom- schip *West-Friesland*, bestemd voor eene wekelijksche stoom- bootvaart tusschen Kampen en Londen, via Medemblik. Dadelijk zal weder de kiel worden gelegd van eene schroef- stoomboot voor de binnenvaart in Friesland.

AVEERST, 21 Junij.

De proef met de tabak-cultuur (vroeger hier nagenoeg on- bekend) door jhr. mr. Junius van Hemert op eene zijner bouwhoeven genomen op een stuk grond ter grootte van p. m. een bunder, sedert kort nog woesten grond, belooft een' goeden uitslag en geeft het uitzigt dat deze tak van land- bouw ook in deze streken met vrucht zou kunnen worden ingevoerd.

LEEUWARDEN, 26 Junij.

De gem. raad terugkomende op zijn besluit betreffende eene tijdelijke benoeming van eene school-bouderes, hetwelk door Z. M. is vernietigd, heeft thans eene schoolonderwijzeres benoemd, en wel mej. A. M. van den Burg, van Leerdam.

ASSEN, 24 Junij.

De commissaris des Konings in de provincie Drenthe, ont- vangen hebbende de officiële kennisgeving, dat Zijne Majes- teit de Koning, bij gelegenheid van het IXde landhuishoud- kundig congres, Assen zal bezoeken, en daartoe voornemens is op Maandag den 26sten dezer tegen acht uur des avonds aldaar te komen en tot Woensdag daaropvolgende des avonds te negen uur te verblijven, heeft hiervan aan de in- gezetenen van Drenthe kennis gegeven, met bijvoeging, dat Zijne Majesteit de Koning, die alleen het congres komt be- zoeken en de tentoongestelde landbouwkundige werktuigen verlangt te bezichtigen, geene audiëntie wenscht te verlee- nen, maar alleen de autoriteiten en ambtenaren bij zich zal ontvangen.

Naar wij vernemen, zal de Vorst vergezeld worden door den generaal graaf Dumonceau, chef van het militair huis des Konings, den luitenant-kolonel graaf van Lijnden, stalmees- ter des Konings, en den heer baron de Kock, directeur van het kabinet des Konings.

Gisteren en heden is men op alle punten der stad druk

werkzaam om versieringen aan te brengen, het noodige gereed te maken voor de illuminatie, eereboogen enz., als zoovele bewijzen, dat Assen ingezetenen al het mogelijke willen doen om den geliefden Vorst op eene waardige wijze te ontvangen.

Maandag aanstaande zal de plegtige opening van het eerste pand van het Drentsche veen- en midden-kanaal of liever nu Oranje-kanaal plaats hebben. Vele autoriteiten zijn tot bijwoning dezer plegtigheid uitgenoodigd. Om twaalf uur zal men aan het logement de *Veenhoop* bijeenkomen, en van daar in een daartoe uit Holland overgekomen jacht naar het nieuwe kanaal vertrekken. Na de plegtige opening zal er een diner in genoemd logement gehouden worden.

Aan den heer J. C. Rahder c. s. te Nieuweroord is ver- gunning verleend tot het oprigten aldaar van eene steenbakkerij KOEVORDEN, 22 Junij.

Laatsteleden Zaterdag werd gedurende een onweder, in een gedeelte der stad een aardchok gevoeld, ten gevolge waarvan de wallen aan weerszijden der haven zijn ingestort. Aan de eene zijde had deze eene aarden, doch aan de andere zijde eene houten beschouwing, eerst voor eenige jaren nieuw ge- maakt; deze is voorover gezakt, waardoor een gat ontstond. GRONINGEN, 26 Junij.

Op aanstaanden Dingsdag den 4den Julij zal de gewone zo- mer vergadering der Provinciale Staten alhier worden geopend.

Heden morgen van 10 tot 2 uur werd in het Concert- huis de eerste vergadering gehouden van het congres over het armwezen. Nadat door den heer BLAUPOT TEN CATE, als president van de algemeene vereniging tegen het paupe- risme, van welke vereniging het houden van dit congres was uitgegaan, een korte welkomstgroet was toegebragt aan hen die (ten getale van 106) hieraan deelnamen, werd bij ac- clamatie de heer mr. I. A. VAN ROIJEN tot voorzitter van het congres gekozen. Deze nam hierop het praesidium uit handen van den heer TEN CATE over met eene toespraak en schetste in korte trekken het doel der vergadering en den toestand der maatschappij, die het voor elkeen wenschelijk maakt tot het beoogde doel mede te werken.

Tot bestuurders van het congres werden, op voordragt van het bestuur der vereniging tegen het pauperisme, verder be- noemd: de heeren S. BLAUPOT TEN CATE, vice-president, dr. L. ALI COHEN en mr. W. DE SITTER, secretarissen, J. Post, penningmeester, prof. AKKERSDIJK, D'ABLAING VAN GRIENBURG, mr. H. J. KORNEN, J. F. TER BRUGGEN HUGENHOLTZ, mr. W. R. BOER, ds. D. TERPSTRA, T. BORGESUS en K. HOFKAMP.

Na aanneming van het voorgestelde reglement van orde werd in behandeling genomen de concept-beantwoording en wel de eerste afdeling, handelende over de oorzaken van verarming en armoede en maatregelen, welke strekken kun- nen om beide tegen te gaan. Als eerste dezer oorzaken werd aangenomen het gebrek aan matigheid in sterken drank, en kwam men tot het besluit, op voorstel van prof. DE GROOT, dat ook het gebruik moet worden tegengegaan, met weglating der woorden, „zoo veel mogelijk,” gelijk in de concept-be- antwoording stond; terwijl na langdurige beraadslagingen, besloten werd onder de maatregelen, die tegen het gebruik kunnen worden in het werk gesteld geene melding te maken van die, welke de regering zou kunnen aanwenden door de belasting op gedistilleerde dranken en die op de patenten van kroeghouders en tappers aanzienlijk te vermeerderen en daar- door den prijs der dranken te verhoogen, maar wel daaron- der op te nemen de opheffing van alle belemmeringen voor de bierbrouwerijen, opdat deze verlost worden van de ban- den, waardoor zij in de vrije ontwikkeling van hare nijver- heid worden gedrukt en tegengehouden. De beraadslaging over het tweede punt, „gebrek van voorzigtigheid bij het aangaan van huwelijken door mingevoeden” is niet ten einde gebragt, daarmede zal heden avond te 5½ uur worden voortgegaan.

Bij de voortzetting heden avond over dit punt is o. a. ter sprake gekomen het verbeteren der armenwoningen; het beter toezicht op dienstbaren en arbeiders, enz., waarbij weder zeer belangrijke mededeelingen zijn gedaan.

Te 7 uur was men nog tot geene stemming over dit punt gekomen.

(Eene uitvoerige mededeeling van het verhandelde in deze vergadering achten wij minder noodzakelijk, daar het ver- slag daarvan van wege het bestuur in druk gebragt en uit- gegeven zal worden.)

Heden morgen is van hier naar Assen vertrokken een detachement van het 3de bataljon 7de regiment infanterie en een dito van het 5de regiment depôt bataljon, verge- zeld van het korps hoornblazers van eerstgenoemd batal- jon, om gedurende het verblijf van Z. M. den Koning en landhuishoudkundig congres aldaar van dienst te zijn.

Wij vernemen, dat morgen vroeg ook eenige leden van het h'v bestaande harmoniegezelschap en van het stads mu- zijkorps derwaarts zullen vertrekken.

Men verneemt, dat de leden van de voormalige Gron- inger en Franeker studenten-compagnie morgen namiddag te één uur, ten huize van den koffijhuishouder TEN HAVE, aan de Groote Markt alhier, zullen bijeenkomen, om nader over de toetreding tot de vereniging van het Metalen Kruis te beraadslagen.

Zaterdag zijn aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot Doctors in de Rechten, de heeren F. J. KAPPEYNE VAN DE COPPELLO, van 's Gravenhage, en C. A. H. EBBINGH WUBBEN, van Staphorst, na het verdedigen van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales*.

In de afgelopen week zijn alhier gearriveerd twee tjalkschepen, komende van Amsterdam, met eene lading gemalen melissuiker, de eerste van 66,000, de tweede van 70,000 Ned. ponden. Met deze suiker zal het nieuwgebouwde schoonschip *Jantje Wilkens*, kapit. HORTZ, van Veen- dam, van hier naar Messina, op Sicilië, vertrekken.

Vrijdag middag had de schippersknecht DEKK VAN DIJKEN, oud 36 jaar, het ongeluk tusschen de steenenber- men bij de Steenstilpoort over boord te vallen. Ofschoon dit ongeluk dadelijk werd opgemerkt en spoedige hulp werd aangebragt, was deze toch te laat; alle pogingen, om den per- soon in het leven terug te roepen, waren te vergeefs. Hij liet eene vrouw en een kind na.

Het *Provinciaal Blad* no. 52, bevat het besluit van Ged. Staten, d.d. 22sten Junij, houdende mededeeling van den door Z. M. bij besluit van den 5den l.l. goedgekeurden staat der jaar- wedden van de burgemeesters, wethouders en secretarissen der gemeenten in dit gewest.

Den 23sten l.l. heeft op last van den burgemeester der gemeente *Stedum*, door den rijksveearts D. VAN SRTEN, de lijkhouwing plaats gehad van een stierkalf, toebehoorende aan den landbouwer A. L. BOEREMA aldaar, en is alstoen het bestaan der longziekte bij dat dier bevestigd.

Het bestuur der gemeente *Veenland* heeft eene geld- leening uitgeschreven, ten behoeve van den grindweg door die gemeente tot Zuidbroek, ten bedrage van f 24,000, ran- tende 3½ pCt. De inschrijving hierop was opengesteld van den 17den tot den 24sten dezer maand, telkens 'smorgens van 9 tot 12 uur. Een half uur na de openstelling was de leening echter reeds volgeteekend.

Woensdag avond werd bij den logementhouder DUINTJER, te *Veenland*, de geannonceerde vergadering van de afdeling *Veenland* en *Wildervank* der maatschappij van landbouw ge- houden. Eene talrijke opkomst der leden bewees bij voort- doring de belangstelling in deze nuttige zaak. Onder de werk- zaamheden merken wij de volgende op: De heer QUEIJSEN be- trad het spreekgestoelte en boeide in eene sierlijke, weluitge- werkte redevoering, tot hoofdzakelijk onderwerp hebbende: „Het verbeteren der gronden”, de aandacht van de vergade- ring. Daarna betrad de heer burgemeester BORGESUS het spreekgestoelte, en deelde eene uitvoerige opgaaft mede van onderscheidene meetsoorten met dierzelver prijzen, alsmede de plaats waar dezelve zijn te bekomen. Zedl. deelde voorts de uitkomsten mede van onderscheidene aangewende meetsoor- ten, en bewees boven alle het nut van de guano.

Donderdag l.l. vierde te *Winschoten* de algemeene zang- vereniging *Oldambt en Westervoorde* haar jaarlijksch zang- feest. Reeds van den vroegen morgen af zag men overal vele huizen met vlaggen versierd, en had de geheele plaats een regt feestelijk aanzien. Na het middaguur vereenigden zich de onderscheidene zangkoren tot de vereniging behoorende, en stroomde van alle kanten eene groote menigte samen, om deel te nemen aan de feestviering. Het kerkgebouw der Her- vormde gemeente was tot dat einde op de meest doelmatige wijze, voortreffelijk ingerigt, en had de plaatselijke regering voor den hoofdingang eene deftige eerepoort geplaatst. Te drie uur, de vereniging het koor bezet hebbende, was wel- dra het ruime kerkgebouw met honderde toehoorders geheel

gevuld. Na een fraai uitgevoerd orgelospel, werd in korte inleidende rede het doel van het feest aangewe- en het zangkoor met een opwekkend woord begroot. werden achtereenvolgende, onder besturing van den HEMPERIUS, organist te Veendam, negen zangstukken gevoerd op eene wijze welke de algemeene goedkeuring droeg; vooral verdiende de cantate: *broederlijke en mensche- min*, vierstemmig gezet door den heer HEMPERIUS, allen Na den zang werd er nog een kort woord ten slotte gespro- Ut het kerkgebouw begaven velen zich naar het Ste- bosch, alwaar de toonen der muziek de menigte feest- stemden, terwijl anderen eene wandeling deden door de met vlaggen en groen versierde straten van Winschoten. geheele avond is verder in gepaste vrolijkheid doorgebr- en eindigde het feest tot hooge voldoening van allen daaraan hadden deel genomen.

Men schrijft uit *Friescheloo*, dat zich de sporen d aardappelziekte weder beginnen te vertoonen, en wel a het loof.

Wij vernemen, dat de jaarlijksche vereniging der ve- schillende zanggezelschappen in het *Westervoorde* voor- pig is bepaald in de eerste helft der maand Augustus, en d het feest, even als ten vorigen jare, zal plaats hebben op b stuk land nabij het logement van H. S. HOVEN, te *Zuidhorn*. Er is sprake van, dat er ten behoeve der zang- zangeressen betere en meer doelmatige inrigting zal gema- en ook zij, zoowel als de toehoorders, in eene overde- tent geplaatst zullen worden.

Bij de op den 22sten dezer gehoudene keuring v- chaispaarden te *Garmervorde*, werden een 15tal ter be- deeling aangeboden, waaronder uitmuntte een bruin sch- mel-bles merrie paard van den heer B. RIETMA, van Hol- huizen, vertoond door den pikeur J. OLFHOFF, van Zul- horn, aan 't welk dan ook de bekrooning ten deel viel.

In den namiddag van dien dag werd eene harddrave- met paard en chais gehouden, waaraan 7 deel namen; prijs werd behaald door een zwart ruinpvaard van den h- H. VANHUIZEN (onder Bedum), bereiden door P. W- aldaar, terwijl de premie ten deel viel aan een zwart ru- paard van den heer G. FOCKENS, van Midwolder Ham- door den eigenaar bereiden.

Op den 24sten Junij j.l. heeft te *Onderdendam* de h- draverij plaats gehad. 14 beroemde harddraverspaarden, de provinciën Holland, Friesland en Groningen te h- hoorende, dongen naar den uitgeoefden prijs en preme- waarvan de prijs, zijnde eene keurig niet bewerkte zilver- theepot, werd behaald door het zwart merrie paard toebe- rende aan, en bereiden door J. WOLTERS, van Zuidw- (gem. Bedum), terwijl de premie, een zilveren tabakskomf- is gewonnen door het zwarte ruinpvaard van J. W. BAKK- te Spijk (gem. Bierum), bereiden door zijnen zoon J. W. BAKK- De laatste repetitie der liedertafel *Onderdendam*, beg- door muziek, zal plaats hebben op Dingsdag den 4den J- eerstkomende, des namiddags te 3 uur, ten huize van d- logementhouder A. VAN DER VEEN, te *Onderdendam*, en op Vrijdag den 30sten Junij aanstaande, zoo als vroeger berigt.

Te *Middelburg* is den 21sten dezer een jong mensch v- 21 jaren door het hof veroordeeld tot de straf van het sw- jen van een zwaard over het hoofd en 12 jaren gevangenis- omdat hij, ofschoon herhaald bekennende, dat hij „in het deg- lijch leven geen kind zou kwaad doen”, in dronkenschap e- doodslag heeft begaan. De voorzitter sprak den veroordeelde, d- de uitspraak van dit vonnis, treffend toe, en wees met k- op de treurige gevolgen van het misbruik van sterken drank- waardoor zoo vaak hij, die vreedzaam eene herberg binne- treedt, dezelve als moordenaar verlaat.

(Ingezonden.)

Men leest in het *Tijdschrift voor Staathuishoudkunde*, tiende deel, bl. 270, dat het bij een onderzoek naar de godsdienstige gezindten in Engeland is gebleken, dat de gezindte d- *Broeders* reeds in het bezit van honderd tweedertig kerke- gebouwen is. De *Broeders* maken alleen onderscheid tusschen Christenen en niet-Christenen), en hun doel is, om alle Christelijke gezindten met elkander te vereenigen. Zij bin- den de vrijheid van onderzoek aan geene formulieren en h- h- geloofsbelijdenis is: *Ik geloof in Christus*. Mannen van doorzicht — in genemid tijdschrift staat doorzigtige man- nen! — in Engeland voorspellen aan deze gezindte eene spo- dige uitbreiding.

Velen, hier in Groningen, herinneren zich de belangrijke redevoering door den hoogl. HOFSTEDER DE GROOT in 1855 alhier gehouden, over de *toekomstige algemeene Evangelische kerk*; aan welk belangrijk stuk wij eene meer algemeene verspreiding toewenschen.

AANBESTEDING.

Van wege burgem. en weth. is heden morgen aanbesteed: Het verwen van ongeveer 340 ijzeren lantaarnpalen, 300 dito branch- en ongeveer 640 lantaarns. Hierop waren vijf inschrijvers, de hoo- ste voor 73 cent voor iederen paal of branche; de laagste, B- VAN DER STEEK, alhier, voor 49½ cent voor iederen paal en lan- taarn en 30 cent per branche en lantaarn.

HARDDRIVERIJEN.

15 Julij. Te *Rode Haan*.
17 — Te *Leeuwarden*. Prijs: eene fraaije zilveren koffijvaas; premie: eene dito tafel-tabaksdoos.

Letternieuws.

De opvoeding der lagere school, in aphorismen, door KELLNER. Naar de vierde Hoogduitse uitgave door H. PRANGE. Opgedragen aan schoolopzieters, opvoe- ders en ouders. Te Groningen, bij J. B. WOLTER, 1854. — 156 pag., prijs f 0.80.

„Voorzeker, de eerste indruk, dien iemand op ons maakt, is van invloed en groot gewigt, en slechts zelden kunnen we ons daar- van geheel ontdoen.” Met dezen aanhef opent de practische KELL- NER eene rij van spreken, wenken, opmerkingen en waarnemin- gen over onderwijs en opvoeding, zóó waar en zóó trouw, dat al- bliken uit het schoolleven-zelf gegrepen te zijn. Zoo diep en zóó-ingrijpend in het wezen van het onderwijs-zelf zijn ze, dat KELLNER daarin als een man van diep gegronde paedagogische er- varing te voorschijn treedt. Het blijkt ons duidelijk, dat die er- varing niet alleen op dorre, oppervlakkige theorie steunt; (zoals een- bij ons in Nederland met de aphorismen van dr. D. plaats vond), maar veelteer door diepdorachte, jaren lang theoretisch en practisch- gescherpte empirie verworven is. De aphorismen, die ons thans als eene keurige anthologie uit 's schrijvers eigene levenservaring, aan- geboden worden, schijnen wel de rijpe vruchten van eene langjarige- delijk geoeffende ondervinding en onafgebroken voortgezette waarn- eming. Al wat op onderwijs en opvoeding betrekking heeft, vindt men hier ontwikkeld; alles wat den geestelijken mensch aangaat: goddienset en onderwijs, kerk en school, alles wordt hier kort en zakelijk behandeld, of lever de ontdekken daarvan met forsche en- krachtige, stonste maar zekere trekken aangewezen, en dat op eene- wijze die boeiend en leerrijk tevens is. Niet alleen onderwijs- en opvoeders, in den eigenlijken zin des woords, kunnen er wij- heid en kennis uit opgraven; ook voor ouders en voor allen, op- wie, zij het ook niet uitsluitend, de zware pligt van het kinder- grootbrengen rust, bevat het boekken vele uitsnemend schoone- lessen. (Onders en vooral moeders mogen b. v. wel ephor. 119 en 120 behartigen.) Geen wonder dan ook dat deze aphorismen in de- betrekkelijk korten tijd van slechts drie jaren vier drukken mogten- beleven. Wij wenschen den vertaler geluk met zijn ter goeder- opgevat idee om deze kleine maar kostelijke verzameling van echte- parelen voor het Nederlandsche publiek in Hollandsch keurgoud over- te zetten. 't Is geen vertalen dat hij deed, 't is overwerken, 't is geen machinaal overbrengen van de eene in de andere taal, 't is vervormen, 't is wijzigen van 't geen wijzigen noodig had. De heer PRANGE verstaat de kunst van Duitsehe *Scholarmeret* (zie pag. 88), waar ze mocht voorkomen, in degelijke, gezonde, echt- Hollandsehe redenering en taal te veranderen, of, waar dit niet- kon, ze, als ongeschikt voor het Nederlandsche oor, geheel weg te laten. Die verwerking van KELLNER, ons door den heer PRANGE aange- boden is als 't ware een Parijsch modekleed in een deffig oud-Hol- landsch zwart pak veranderd, wiens snede toch losjes en luchtigjes- kan blijven, zonder juist daarom opzigtig te zijn. Ga de heer P- immer voort zoo het goede, waar hij dat bij onze na- of niet-na- buizen vindt, op te samelen en het voor onze ooren en harten zóó- geschikt te maken. Dat steeds zijne keuze zóó kiesch en goed zij, als dit het geval nu is geweest, en dat hij steeds bij zijne verdere- vertalingen op zoo zuiverende en zoo gegronde wijze te-werk ga, dan ook verzekeren wij den uitgever een welverdiend ruim debiet, die door eene keurig nette, correcte en toch betrekkelijk uiterst- goedkoopje uitgave krachtig medegewerkt heeft KELLNER dat voor- Nederland te doen worden, wat hij thans bijna algemeen voor- Duitschland is, dat is: nuttig en zegenrijk voor alles wat onderwijs en opvoeding aangaat.

Kerknieuws.

HEERENVEN, 20 Junij. Op heden vergaderde de kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, ten einde uit het te voren gemaakte

Het BESTUUR der Vereniging voor Dienstboden te Groningen noodigt alle leden van deze uit ter bijwoning harer JAARLIJKE ALGEMEENE VERGADERING, in het OON-CERTHUIS, op DINGSDAG den 27sten Junij e.k., des avonds te 6 uur, om, nadat vooraf aan eenige Dienstboden de aan haar toegekende belooning uitgereikt zal zijn, het VERSLAG aan te hooren van de WERKZAAM- HEDEN der Vereniging, dat alsdan overeenkomstig art. 10 der Statuten zal worden gegeven, en tevens om eene nieuwe KEUZE te doen voor de in dit jaar afredende LEDEN des BESTUURS.

Het Bestuur voornoemd:
W. GERHARDS, Voorzitter.
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERICHTEN.

* * * Gehuwd:
M. S. KUIPERS,
van de *Borger-Compagnie*,
met
S. H. MULDER.
NIEUWE PEKELA, 21 Junij 1854.

* * * Getrouwd:
TH. B. G. FELDBRUGGE, van Groningen,
met
S. E. W. VINKE.
APPINGEDAM, 21 Junij 1854.

* * * Getrouwd:
J. F. LEENKOEL, van Harlingen,
met
A. A. J. WARREN.
GRONINGEN, 26 Junij 1854.

* * * Getrouwd:
G. NEEZENBROEK
met
E. C. BOERMA.
't ZANDT, 26 Junij 1854.

* * * Bevalen van een' ZOON JOHANNA RIJKEBOER, Rechtgenoot van
JAN BIEMAN, JUNIOR.
THAMEN AAN DEN AMSTEL, Gemeente Uithoorn, 21 Junij 1854.

* * * Heden beviel van eene DOCHTER J. BAKKER, geliefde Rechtgenoot van
H. EBBENS POST.
GRONINGEN, 24 Junij 1854.

* * * Bevalen van een' ZOON H. E. M. J. MULLER — SORMANI.
UITHUIZEN, 24 Junij 1854.

* * * Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, de Heer J. SMIT, Med. et Art. Obst. Doctor, in den ouderdom van ruim 63 jaren.
DELFT, 19 Junij 1854.

G. BOS,
Wedw. J. SMIT.

* * * Na spoedig toegenomen ongesteldheid van weinige weken, ontsiep heden nacht en kalm, in den ouderdom van ruim 71 jaren, onze veel geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Meisjevrouw A. G. KÖHLER, Wedw. A. R. DEMAKER.

Dankbaar voor haar langdurig bezit op aarde, zullen wij met onze Kinderen haar gemis steeds diep gevoelen.
WINSCHOTEN, 19 Junij 1854.

D. C. BADEMAKER,
Evangel. Luth. Predikant.

M. J. F. BADEMAKER-NOORDBERGH.

* * * Heden overleed onze geliefde Dochter LOUISE HENRIETTE HILLEGONDE, in den ouderdom van ruim 42 jaren.
GRONINGEN, 20 Junij 1854.

Mr. L. H. WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE.
M. L. WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE,
geb. WIJCHGEL VAN LELKERS.

* * * Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn Rechtgenoot BARTELD WOLTERS, in den ouderdom van ruim 72 jaren.
GRONINGEN, 21 Junij 1854.

H. GERBER,
Wedw. B. WOLTERS.

* * * Heden morgen omstreeks 7 uur overleed zeer onverwachts, tot bittere droefheid van mij en hare nabestaanden, mijn lieve Vrouw TONNISJE H. SPIER, in den ouderdom van ruim vijftientig en een half jaar, na Maandag l. l. bevalen te zijn van een Zoonje, welke mij overblijft.
STADS-KANAAL, 22 Junij 1854.

R. K. OOSTERWIJKE.

* * * Heden overleed mijne geliefde Rechtgenoot FEITJE HARKEMA, in den ouderdom van ruim 63 jaren. In hare langdurige ziekte was zij geduldig en onderworpen aan den wil des Heeren, en haar sterven was een blijmoedig en hopenzuchtig naar den Hemel.
VEENHUIZEN, 24 Junij 1854.

G. KUIPERS.

Benige kennisgeving.

* * * Uitgegeven door J. B. WOLTERS, te Groningen:
OPVOEDKUNDE IN DE LAGERE SCHOOL, in APHORISMEN, door L. KELLNER. Naar de 4de Hoofd. uitgave door H. PRANGE. Opgedragen aan Schoolopzieners, Opvoeders en Ouders. In postf., 156 bladz., f 0-90.

Dr. W. E. CHANNING, DE STEEN EENS CHRISTENS UIT DEN VREEMDE OVER VRAGEN VAN DEN TEGENWOORDIGEN TIJD. Uit het Engelsch door Dr. J. J. SWIERS. Eerste Stuk. In postf., 258 bladz., f 1-75.

* * * Bij den Boekhandelaar A. L. SCHOLTENS, te Groningen, is gedrukt en uitgegeven en alom te bekomen:
EEN BIJNA VERGETEN HOOFDSTUK
UIT HET
LEVEN ONZER VADEREN,
opgevoerd ter gelegenheid van het IXde Landhuis-oudheid Congress. te Areen, en OPGE-DRAGEN AAN DE LEDEN VAN DAT CONGRES door
Dr. M. J. NOORDWIJER. Prijs 60 ct.

Echtscheiding.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Winschoten, van den derden dezer, naar eisch geregistreerd, beteekeend en bereids ten uitvoer gelegd, is de ECHT-VERBINDTENIS, op den elfden Januarij dezer jaars, te Nieuwe Pekela, tusschen den Heer ABRAHAM DIJKEMA, Zeekapitein, voerende den te Pekela te huis behoorende Schoonerkof Broedertrouw, Weduwnaar van wijlen GRIETJE CORNELIUS VAN DRIESTEN, en Meisjevrouw ETJE BAAS, beiden woonachtig te Nieuwe Pekela, gesloten, op deser laatste daartoe gestrekt hebbende vordering, verklaard te zijn ontbonden, met alle aan die Echtscheiding, door de wet verbonden gevolgen, en veroordeeling des eerstgenoemden in de kosten der procedure.
WINSCHOTEN, 26 Mei 1854.

De Procureur der Eischeresse:
Mr. W. R. EMMEN.

Ieder, die iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer **MAHMANUS KIJFF**, in leven Ontvanger te Looz en aldaar overleden op den 12den April 1854, wordt verzocht daarvan, inwendig 14 dagen na heden, een bericht te geven te doen ten Kantore van den Notaris te Ouderndendam.

ONDERDENDAM, 20 Junij 1854.
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

* * * Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:
Een oorspronkelijke Historische Roman.
GETITELD:
DE MARKIEZIN DE SOLANGE.
HISTORISCHE NOVELLE UIT DE JAREN 1642 en 1643.
DOOR
A. ISING.
Gr. 8vo, met een fraai titelvignet. Prijs f 2,25.
Dit Werk, zoo belangrijk van inhoud als boeiend van vorm, is uitnemend geschikt voor Lezers-schappen en Leesbibliotheken.

Extract.

Bij beschikking van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Groningen, van den 23sten Junij 1854, behoort geregistreerd, is **ROE GEERTS SCHUURMAN**, Fabrikant in Wollen Garen en Stoffen, Verwer met eene Blauwkuip en Winkelier, wonende te Sappemeer, toegelaten tot den verzochten **BOEDELAFSTAND**, en benoemd tot **CURATOR**, ten einde de Goederen van den Schuldenaar te verkoopen en den Boedel tot effenheid te brengen, Mr. J. VAN GIFFEN, Advokaat te Groningen.

Voor Extract:
Mr. J. VAN GIFFEN.

De BENEFICIAIRE ERFGENAMEN van F. K. CLEVERINGA, te Ezinge, roepen bij deze de bekende en onbekende CREDITEUREN in die Nalatenschap op, om op ZATURDAG den 1sten Julij 1854, des middags te 3 uur, te verschijnen in het GEMEENTEHUIS te Ezinge, ten einde rekening en verantwoording benevens betaling hunner vorderingen te ontvangen, in evenredigheid van het beloop der Nalatenschap.
Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

Beurtschepen.

Aan het REIZEND PUBLIEK wordt bij deze kennis gegeven, dat de KAPERS varende als TUSSEHEN-BEURTSCHEPEN van af de **LEMMER** naar **STROOBOS**, vice versa, met den 1sten Julij 1854 voorloopig en tot nadere aankondiging zullen ophouden met deze beurt te vervullen.

Dat alzoo van af de **LEMMER** naar **Stroobos**, op WOENSDAGEN, VRIJDAGEN en ZONDAGEN na het aankomen der Beurtschepen van **Amsterdam**, en van af **Stroobos** naar de **LEMMER** op DINGSDAGEN, DONDERDAGEN en ZONDAGEN geene Schiepen zullen vertrekken; dat de Beurtschepen van de **LEMMER** naar **Amsterdam** op MAANDAGEN, WOENSDAGEN en VRIJDAGEN, 's avonds te 8 uur, dadelijk zullen varen, en, dat op de eerstgemelde dagen van af de **LEMMER**, hetzij met de Schiepen op **Snook** hetzij anderszins, vrij zeker en stellig met de **DILIGENCE** op **Snook**, welke alle dagen na aankomst der Beurtschepen rijdt, gelegenheid zal zijn, dat de REIZENDEN hunne reis verder zullen kunnen vervolgen.
LEMMER, 14 Junij 1854.

VERHURING VAN HOOLANDEN.

Ten overstaan van Mr. J. J. CREMERS, Notaris te Groningen, zullen, ten verzoeken van den Heer Mr. J. H. QUINTUS, publiek worden verhuurd: Onderscheidene HOOLANDEN, gelegen te Groningen, Haren, Onnen en Helpen, als:

Op ZATURDAG den 1sten Julij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Rateringepoort te Groningen: Het TOPGRAS en de NAWEIDE van ongeveer 8 Bunders LAND, gelegen buiten de Kranepoort; 6 Bunders, gelegen achter de Rijkamp, en ongeveer 8 Bunders LAND, gelegen aan de Plaats ten noorden der Rijkamp; alles in perceelen.

Op Maandag den 3den Julij 1854, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te Haren: De LANDERIJEN gelegen te Haren en Onnen.
Op Donderdag den 5den Julij 1854, des namiddags te 5 uur, ten Huize van den Kastelein T. ALING, te Helpen, eerste Veiling op de Plaats zelve, bij de perceelen, en de tweede Veiling ten Huize van T. ALING, te Helpen:

Het TOPGRAS van ongeveer 40 Bunders LAND, gelegen te Helpen, in onderscheidene perceelen.
Van deze perceelen zijn eenigen onmiddellijk aan het Wineschoterdepot en de anderen in de nabijheid daarvan gelegen.
Op de Plaats zelve is aanwijst te bekomen op den dag van Verhuring van des morgens 9 tot des namiddags 3 uur, en de aanduiding van de perceelen zal drie dagen vóór de Verhuring ten Huize van Verhuring ter inzage liggen.

* * * Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op WOENSDAG den 5den Julij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven R. J. TIDDENS, in het Huis de Bours aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene HEEREN BEHUIZING, get. U. 37, bevattende 5 KAMERS, KEUKEN en KELLER, met een grooten, wel-aangelegden TUIN, voorzien van eene fraaie DRUVENKAST en vele fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN, staande en gelegen aan het Hoendiep, buiten de Apoort, te Groningen, ook zeer geschikt voor een BUITEN-VERBLIJF, wordende door den Heer W. BENTUM en Meisjevrouw in eigendom bewoond.

II. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, groot ongeveer 32½ B. LAND, gelegen te Noordbroek, wordende bij POPPO HELENIUS TAN HAVE en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarl., op Martini versch. huur van f 337-00.

III. De EIGENDOM van ongeveer 34 B. Behuud Land, gelegen te Ouderndendam, wordende bij de minderjarige Kinderen van T. VAN WEERDEN onder beklemming gebruikt, voor eene jaarl., op Midw. versch. huur van f 168-00.

IV. De EIGENDOM van ongeveer 17 B. Land, gelegen onder Oldekerk, wordende bij B. L. KLAMER en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarl., op Midw. versch. huur van f 35-00.

V. De EIGENDOM van ongeveer 3½ B. Land, gelegen onder Nishove, bij C. L. GAAKEMA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch. huur van f 18-00.

Om perc. 1 te aanvaarden den 1sten November 1854 en te bezien daags vóór en op den dag van verkoop, des namiddags van 2-5 uur.

De Conditiën van Verkoop en Bewijzen van Eigendom zullen in tijds op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

N.B. De VERKOOPING der BOEREN-PLAATS met circa 31½ Bunders LAND, van J. J. VERDENIUS, te Huizinge, in de COURANT van den 20sten dezer breeder omschreven, zal plaats hebben op DONDERDAG den 29sten Junij 1854, ten Huize van den Kastelein BAKKER, te Middelstum, des namiddags te 4 uur.
Mr. H. VAN MARLE.

BOELDAG.
Op ZATURDAG den 1sten Julij 1854, te 3 uur, ten Huize van JAN VAN ZANTEN, aan den Wilddijk, onder Ten Boer, gedenkt de Weduwe AZING RIETMA, te Immervelde, onder Ten Boer, Boeldag te houden van ongeveer 30 Bunders extra best TOPGRAS en ETGROEN.

J. H. GLAS.

Koren-Boeldag.

Op DONDERDAG den 29sten Junij 1854, des namiddags te twee uur, ten verzoeken van de Plaats van J. D. BUURMA, te Oostwolder-Polder, van 6½ Bunders KOOLZAAD, 15 Bunders WINTERGERST en 1 Bunder HAVER, aldaar op Stam staande.
Gadingmakende zij kennelijk, dat de afvoer kan geschieden langs den Weg in de Binnen-Af.
B. HAITZEMA VIETOR, Notaris.

De Notaris M. F. WENNIGER, te Loppersum, gedenkt, ten verzoeken van de Erven SIEBRIG NANNING, overledene Vrouw van ROELF KLEIN, op ZATURDAG den 1sten Julij 1854, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van NIEHOFF, te Ten Boer, publiek te verkoopen:
Eene BEHUIZING en SCHUUR met de BEKLEMMING van 24 B., 36 R., 60 Ellen LAND, doende des jaars tot huur f 120-00, staande en gelegen te Ten Boer aan den Boersterweg.

Leest Hier!

De verkoop der BOEREN-PLAATS en LANDERIJEN van SEBO H. WOLDINGH, te Pieterburen, zal op MAANDAG den 3den Julij 1854 plaats hebben ten sijn-nen Huize te Zolthamp, des namiddags precies te 3 uur.

De Perceelen, omschreven in de PROV. COURANT van den 20sten Junij 1854, zullen worden te zamen getrokken, en wel: no. 1 en 2, — 3 en 4, — en op no. 5 mag worden GEHUISD.

Op DONDERDAG den 6den Julij, des namiddags te 1 uur, zullen aan voornoemde Boerenplaats, Boeklagewijf worden verkocht: Alle da te veld staande GEWASSEN, SCHAPEN, BOEREN- en MELKENKAMERSGERBED-SCHAPPEN, ENZ.

Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te Ouderndendam, zal, op ZATURDAG den 8sten Julij 1854, des namiddags precies te 3 uur, in het TOLHUIS te Zuidwilde, publiek, bij Strijkgeld, presenteren te verkoopen:

Eene kapitale BOEREN-PLAATS, NIEUWHUIZEN, bestaande in eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 68, met de VASTE EN ALTIJDURENDE BEKLEMMING van 32 B., 51 R., 90 E. GROEN- en BOUWLANDEN, doende des jaars op Midw. tot vaste huur f 152-50 en een vierde ton Roodde Boter, staande en gelegen onder Zuidwilde; toebehoorende aan de Weduwe en Erven JAN SIMONS KOSTER. Om op Stoppel te aanvaarden.

Informationen zijn te bekomen ten Kantore van Mr. A. J. VAN ROIJEN.

BOELDAG.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te Ezinge, zal, op DONDERDAG en VRIJDAG den 6den en 7den Julij 1854, des namiddags te 12 uur, ten Huize van den Kastelein van de Erven M. R. SMITH en van J. I. DE BOER, te Ezinge, publiek verkoopen:

7 PAARDEN, 34 stuks HOORN-VEE, 26 SCHAPEN en 33 LAM-MEREN, MELKENKAMERS-GEREEDSCHAPPEN, CHAIS, GEREIDE, HOOF, STROO, PLOEGEN, EGGEN, WIPKARREN, WAGENS en verder compleet BOEREN-BESLAG; voorts twee KABINETTEN, LADETAfels, PULTRUM, SPIEGELS, TAFELS, STOELN, BLIK-en AARDEWERK en verdere INBOEDEL.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

TE KOOP.

Eene best onderhouden STAAT-SIEMOETS, eene CALÉ-ONE voor 6 Personen met BOK-en BAK, eene BAROCHET, en TE voor 6 Personen en een KAPWAGENTJE op Riemen. Te bevragen bij M. VAN POORTEN, Mr. Wegmaker te Deventer. Brieven franko.

B. Polak,

Stoeldraaijerstraat, eerste Winkel van af de Vischmarkt, heeft heden ontvangen: een groot assortiment ELEGANTE JACONETS, briljante HALF ZIJDEN en andere ZOMERSTOFFEN, zeer veel MUSELIN DE LAINES, beste ½ en ¾ ZWARTE ZIJDE, en de modellen voor MANTILLES daarbij gratis verkrijgbaar; — rekommandeert zich ten vriendelijkste in eene ieders gunst.

BIJ L. H. KNORRINGA,

in de Folkingsstraat, is getrokken in de 223de Loterij, 6de Klasse, 2de Week, op No. 14889, de KAPITALE PRIJS van 10,000 GULDEN. Bij den-zelfen zijn nog voor de 3de en 4de Week LOTEN volgens Prijscourant te bekomen.

De ondergeteekende vraagt, met primo Augustus e.k., tegen eene goede bezoldiging een ONTDEKENDANT, van EENIGEN RANG.

M. BEEKHUIS, Instituitor.

WORDT GEVRAAGD:

Een LEERLING in een' IJZERWINKEL en STAAFIJZER-HANDEL, bij voorkeur iemand die eenige opleiding heeft ontvangen. — Brieven franko, aan Joh. S. MESTINGH, IJzerkooper te Winschoten.

Eene jonge KRAAMVROUW, met volop ZOG, wier Kind is overleden, biedt zich aan als ZOOGSTER. Te bevragen in de Molenaarstraat, letter B 236.

SPECIALE BEHANDELING

Zenuw-Ziekten.

Door den eenigen bestier van het middel van den Waagw. Pater BONHJVER. Radicale genezing van vallende Ziekten, Moeder-Weeën, Hoofdpijn, Asthma, Lamheid, Rheumatische en alle Zenuw-ziekten; Consultatie kan schriftelijk genomen worden met franko Brieven.

Het Middel is slechts te bekomen bij den Heer NISSEN, buiten de Keulse Poort, Keiserstraat, 29, bij Brussel.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUISHOFFEMA.